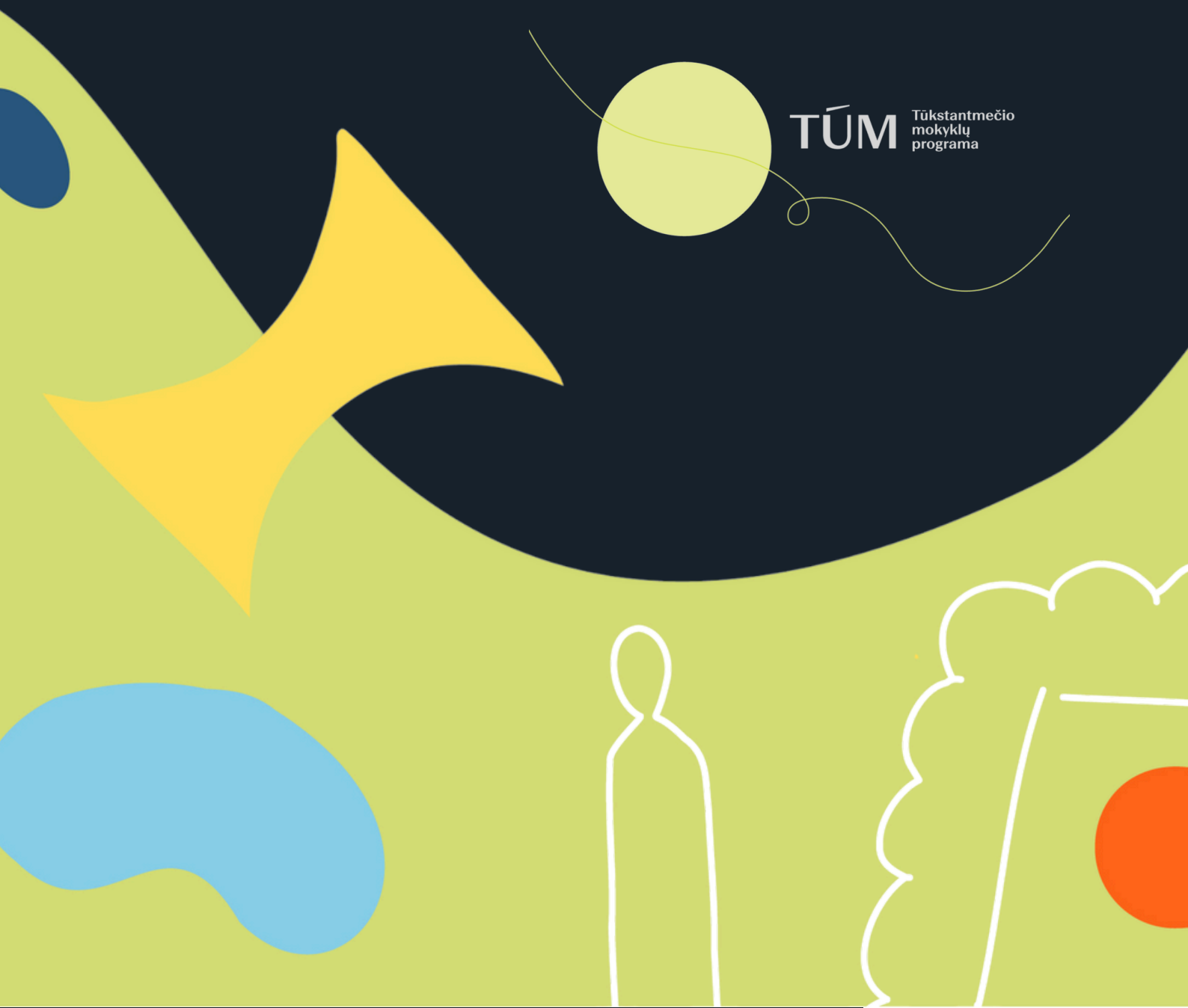

KULTŪRINIS UGDYMAS

TŪM Tūkstantmečio
mokyklų
programa

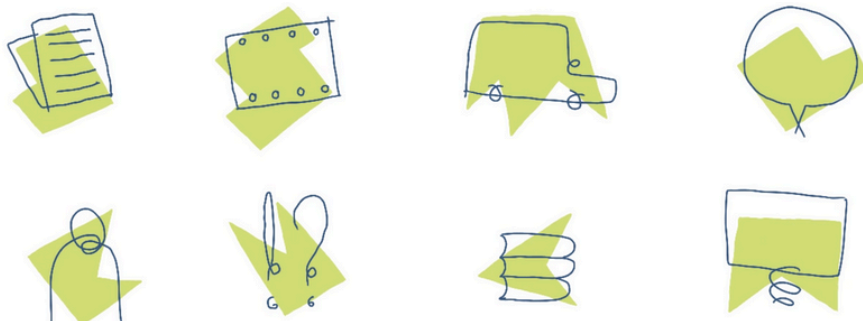
„Tūkstantmečio mokyklų” programa

Kultūrinis ugdymas

Kultūrinis ugdymas – tai mokymo pažangos skatinimas, bendradarbiaujant su menininkais, kūrėjais, kultūros ir meno institucijomis. Kultūriniame ugdyme dėmesys skiriamas pirmiausia mokytojų kompetencijų kultūrinio ugdymo srityje stiprinimui, vaikų meninių kompetencijų lavinimui, kultūros ir meno istorijos žinių plėtotei, profesionalaus meno patyrimui. Mokykloje taikomi kūrybiški metodai bet kurio dalyko pamokoje didina mokinio ir mokytojo įsitraukimą. Taip stiprėja motyvacija mokytis ir ugdomas kūrybinis mąstymas – neatsiejamas šiuolaikinių kompetencijų pamatas.

Sėkmingo kultūrinio ugdymo požymiai:

- veiklų ilgalaikiškumas ir tvarumas;
- organizacijų (kūrėjų ir menininkų) profesionalumas;
- veiklų aktualumas ir bendruomenės įgalinimas.

Koordinatoriaus rolė programoje

Sėkmingam savivaldybės pažangos plane numatytų veiklų įgyvendinimui reikalingas ne tik veiklų organizavimas, koordinavimas, bet ir jų stebėseną. Srities koordinatorius (-ė) reikalingas (-a) tam, kad vykdytų šias funkcijas, būtų svarbus (-i) mokytojų ir mokyklos administracijos padėjėjas (-a) ir kiekviena plane numatyta srities veikla vyktų sklandžiai bei efektyviai. Idealiu atveju, projektui pasibaigus srities koordinatorius (-ė) ir toliau tęs savo darbą, taikydamas (-a) projekto metu įgytas žinias bei kompetencijas tolimesniam srities stiprinimui mokykloje ir savivaldybėje.

Sandra Matvejeva

TŪM kultūrinio ugdymo koordinatorė, Visagino savivaldybėje.

Dauguma Lietuvos gyventojų sutinka, kad reikia mažinti atotrūkį švietime tarp didmiesčių ir periferijos.

„Iš savo patirties galiu teigti, kad mažųjų miestų atskirtis labai priklauso nuo visos savivaldybės strateginio požiūrio, nes siekiant sumažinti atskirtį būtinas kolektyvinis pasiryžimas. Taip ir į kultūrinį ugdymą turime žiūrėti kaip į daugiakompleksinį mechanizmą, galintį sumažinti atskirtį skirtingomis kryptimis.“

TŪM programa yra viena iš kultūrinės srities kryptių, kurias vykdome Visagine. Visagininui išskelti rimti pasiekimo rodikliai, liečiantys

- **ne tik kultūros ugdymo integravimą į kasdienį gyvenimą,**
- **bet laukiami ir struktūriniai pokyčiai, susiję su valstybinės kalbos žinojimu ir vartojimu, kultūrinio konteksto supratimu ir taikymu mokymosi procese.**

„Parengtas TŪM pažangos planas leido susikoncentruoti ties konkrečiais žingsniais, bet savo asmeninę šio projekto pradžią drąsiai galiu vadinti eksperimentu. Esu kultūros srities žmogus, bet kultūrinio ugdymo koordinavimo laukas būtent mokyklose dar prieš metus buvo gana svetimas ir nepažįstamas. Tačiau būtent anksčiau įgyta patirtis leido rasti reikalingų sąsajų su skirtingomis kultūrinėmis sritimis.“

TŪM programoje tiesiogiai dalyvauja 3 Visagino mokyklos, kurių kryptys yra skirtingos, bet vienija bendri tikslai. Kitos mokyklos yra įtraukiamos per tinklaveiką, bendradarbiaujama su vietinėmis kultūros įstaigomis, tokiomis kaip Visagino kultūros centras.

KULTŪRINIO UGDYMO INFRASTRUKTŪRA IR VEIKLOS

Infrastruktūra turi būti pritaikoma plačiai bendruomenei ir padėti įvairiose kitose sferose. Todėl mokymų ir tęstinių veiklų parinkimą pradėjome nuo šiuolaikinių kultūrinių tendencijų, aktualijų, nacionaliniu mastu svarbių temų, pagrįstų kultūrinio ugdymo metodų studijomis.

● **Visagino „Atgimimo“ gimnazijoje suplanuota multifunkcinė salė ir muzikos laboratorija kartu su radijo tašku ir garso įrašų studija.**

Nors šios erdvės veiklų programa dar ruošiamą ir planuojama 2024 metų rugsėjui, tačiau kalbant apie jos tikslus, galime pristatyti, kad:

- bus siekiama paskatinti mokytojus ir vyresniųjų klasių mokinius ieškoti bei atrasti kūrybinių idėjų ir istorijų kasdienybėje, artimoje aplinkoje, mezgant santykį su vietos bendruomene, pažvelgti į meną kaip į daugialypį kultūros reiškinių, kurį galima analizuoti iš įvairių ugdymo dalykų perspektyvų.

Pagrindinis dėmesys bus nukreiptas į audiovizualinio, vizualiojo ir garso meno kūrinius – jų analizę bei kūrimą. Konkretus veiklos pavyzdys:

● **Istorijų, garso ir vaizdo kūrimo tęstinė veikla vyresniųjų klasių vaikams.**

Daugumoje veiklų stengiamės sinchronizuotis su Visagino kultūros centru, siekdami vystyti bendras kultūrinės temas ir tapti miesto kultūros dalimi.

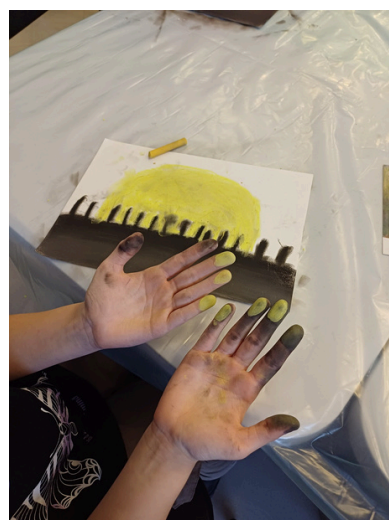

ILGALAIKĖS KULTŪRINĖS VEIKLOS

Per 2023–2024 mokslo metus spėjome įvykdyti arba pradėti tokias kultūrinio ugdymo programas:

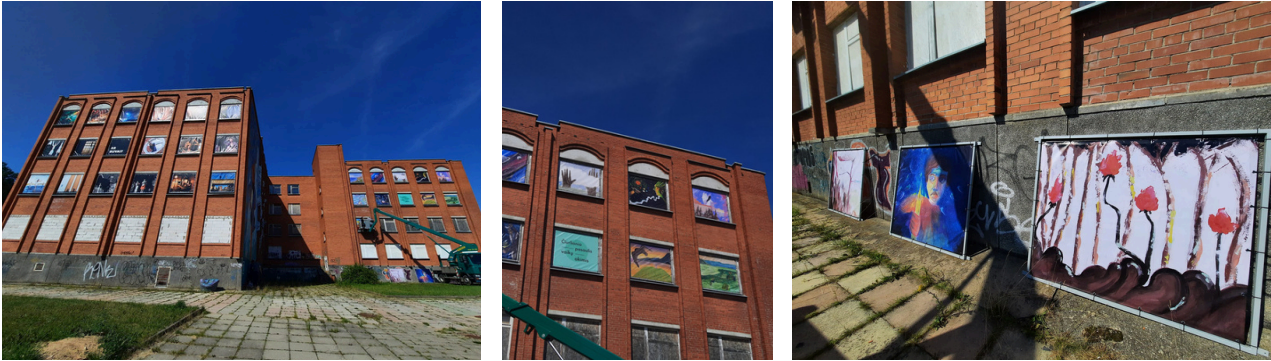
- **„Projektinė veikla su Čiurlioniu“ (60val.)**

Šia veikla buvo siekiama paskatinti mokytojus ir pradinių klasių mokinius pažinti tradicinius ir šiuolaikinius menus, rasti kūrybinių idėjų menininko darbuose, išmokti transformuoti meno motyvus į šiuolaikinius kūrybinius objektus, atskleisti ir ugdyti kūrybinį mokinių potencialą, gilinti jų žinias apie kultūros ir meno procesus, pažinti ir priimti aplinką ir save joje.

Programa sudaryta atsižvelgus į įtraukiojo ugdymo principus, glaudžiai bendradarbiaujant su įtraukiojo ugdymo sritimi.

Pasinerti į Čiurlionio pasaulį paskatino Visagino kultūros centras, kuris pradėjo ruošti menininko 150-mečio jubiliejui jau dabar ir organizavo plačiai bendruomenei prieinamą renginių ciklą, skirtą M. K. Čiurlionio meno kūriniais.

Rezultatai jau matomi lauko parodoje, o oficialus atidarymas įvyks rugsėjo mėnesį. Šioje parodoje vaikų piešiniai integruoti į apleistos mokyklos langus. Taip įvairūs menai jau trečius metus sėkmingai tampa miesto kultūrinės išraiškos dalimi. Šį projektą taip pat remia Lietuvos kultūros taryba, o organizuoja Visagino kultūros centras.

STAŽUOTĖS

„Kurdami stažuotės programą, aktyviai galvojome apie esamą ar būsimą infrastruktūrą, todėl universiteto pasiūlymas susipažinti būtent su teatro metodikomis labai sudomino.“

● **Kultūrinio ir įtraukiojo ugdymo stažuotė, bendradarbiaujant su VDU, tema „Kultūrinės vertybės ir sankirtos įtraukiojo ugdymo kontekste.“**

Stažuotės metu paliestos temos:

- kūrybiškumas ir komunikacija, emocijų išlaisvinimas, laisvo judesio metodai, kalbos technikos, universalusis dizainas, šiuolaikinės technologijos.

Šių temų gilesnis pažinimas ir daugybė atradimų ekskursijų bei apžvalgų metu, suteikė galimybę pažvelgti į atnaujinamas mokyklų auditorijas iš kultūrinio kampo, nes kultūrinį kontekstą radome pačiose netikėčiausiose vietose.

Po stažuotės refleksijos, įsivardijome aktualiausias TOP 3 temas:

- ChatGPT;
- universalusis dizainas;
- teatro metodai mokymosi procese.

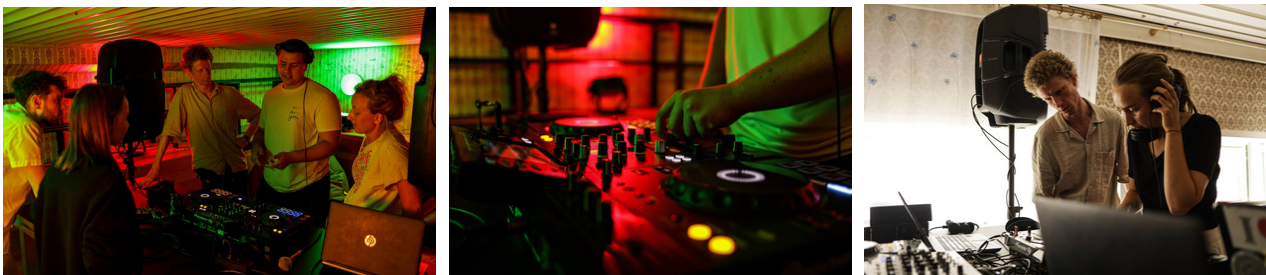
Šios stažuotės supažindinimas su temomis suformavo kryptį tolesniems darbams, organizuojant platesnio pobūdžio mokymus mokytojams ir mokiniams.

Visagino kultūros centras, kryptingai kuriantis projektus, kurie padeda ne tik atskleisti gyventojų potencialą, bet ir skatina išbandyti save netikėtose veiklose. Šį kartą džiaugiamės bendradarbiavimu itin kūrybingoje sferoje – didžėjavime.

● **Džiaugiamės, kad kvietime atsirado ir TŪM mokyklos pedagogų, suinteresuotų pasisemti žinių, kad galėtų šiuos metodus taikyti pamokose.**

Projektas sudarė galimybes susipažinti su srities specifika (DJ pultais, instrumentais ir pan.) čia ir dabar. Šias veiklas iš dalies jungia Atgimimo gimnazija, draugiškai priimanti dalyvius po vienu stogu, veiklose pasitelkdama TŪM projekto metu gautas priemones.

KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS IR TINKLAVEIKA

Kvalifikacijos tobulinimui skiriame ypač daug laiko ir dėmesio.

„Šiuo metu aktyviai dirbame ties naujo turinio ir aktualiausių temų išsigrūdinimu. Veiklas organizuojame palaipsniui, nes kai yra galimybė išanalizuoti įvykusių veiklų gerąsias praktikas ir klaidas, žymiai kryptingiau organizuojame naujas veiklas.“

Esame numatę bendradarbiavimą su Visagino švietimo pagalbos tarnyba, siekdami maksimaliai pritaikyti programos turinį įvairiems mokyklų, pedagogų ir vadovų poreikiams. Didelę dalį šios krypties veiklų planuojame pradėti rugsėjį–spalį.

Vienas iš TŪM programos kertinių veikimo principų yra tinklaveika, organizuodami veiklas mes turime užtikrinti tinklaveiką tarp miesto ir partnerių mokyklų, suteikti prieinamumą prie integruojamos infrastruktūros ir nuolat dalintis informacija apie projekto metu gaunamą naudą.

● **Aktyviai viešiname savo veiklas, ieškome ir randame bendraminčių, bendraudami su jais organizuojame gerosios patirties susitikimus.**

Sėkti Visagino TŪM veiklas galite [čia](#).

„Tikimės, kad šis tekstas suteiks galimybę sužinoti daugiau apie Visagino TŪM mokyklas, o gal paskatins aplankyti mus!“

„Tūkstantmečio mokyklų“ programa Visagino savivaldybė

Tiesiogiai programoje dalyvauja (kitos mokyklos įtraukiamos per tinklaveiką):

- Visagino „Žiburio“ pagrindinė mokykla
- Visagino „Verdenės“ gimnazija
- Visagino „Atgimimo“ gimnazija

**vietimo pažangai skirta (dalyvauja kartu su Ignalinos savivaldybe)
1,65 mln + PVM.**

- Kultūrinio sričiai numatyta skirti:

Infrastruktūrai: 80,244 Eur.

Mokymams, veikloms, priemonėms: 66,470 Eur.

TŪM Tūkstantmečio
mokyklų
programa

 **Finansuoja
Europos Sąjunga**
NextGenerationEU

 **NAUJOS KARTOS
LIETUVA**

esfa EUROPOS
SOCIALINIO
FONDO
AGENTŪRA

 **ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA**

